

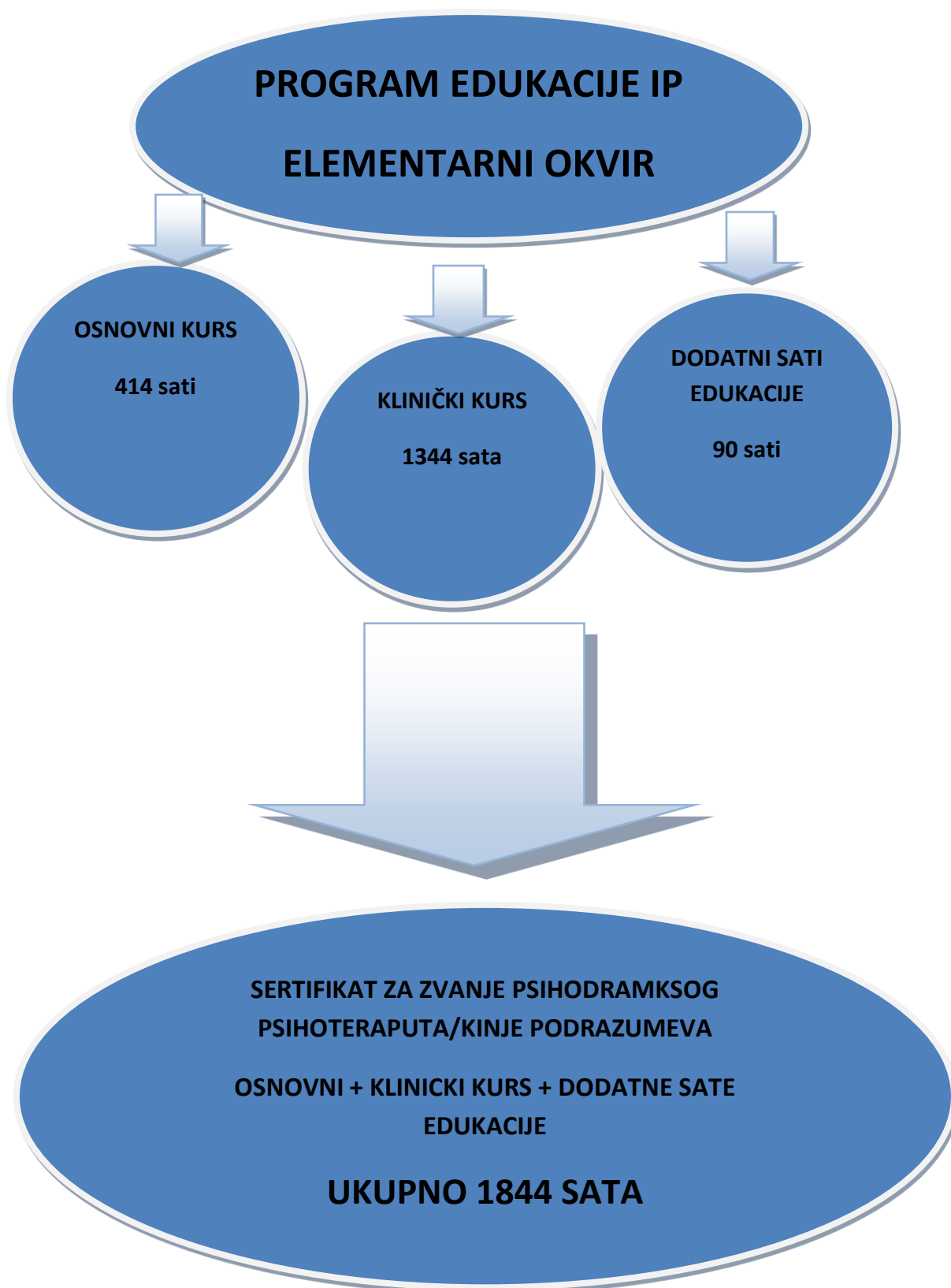
INSTITUT ZA PSIHODRAMU

BEOGRAD

PROGRAM EDUKACIJE ZA ZVANJE

**PSIHODRAMSKI PSIHOTERAPEUT/
PSIHODRAMSKA PSIHOTERAPEUTKINJA**

INSTITUTA ZA PSIHODRAMU

POJEDINAČNI ELEMENTI EDUKACIJE I SATNICA

(minimum)

SKRINING PROCEDURA	4
LIČNA TERAPIJA U PSIHODRAMSKOJ GRUPI	600
TEORIJA I METODOLOGIJA, SEMINARI SA DIREKTNOM SUPERVIZIJOM	600
MENTORSKI RAD I PRIPREMA SEMINARA	72
FEEDBACK SASTANCI	8
SUPERVIZIJA (SPOLJNA 90 I DIREKTNA 60)	150
RAD SA KLIJENTIMA	300
INDIVIDULANA LIČNATERAPIJA	40
EDUKATIVNE RADIONICE KOD DOMAĆIH I MEĐUNARODNIH PSIHODRAMSKIH TRENERA/ICA	50
PRIPREMA ZAVRSNOG ISPITA KROZ MENTORSKI RAD, ODBRANA TEZE I ISPIT	20
<u>UKUPNO</u>	<u>1844</u>

OSNOVNI KURS

Edukativni deo: tokom 1 do 1,5 godine
 Lična terapija – tokom 2 godine kontinuirano

<i>Vrsta aktivnosti</i>	<i>Trajanje pojedinačnih sesija/seminara</i>	<i>Broj sesija / dana / seminara</i>	<i>Broj sati ukupno</i>
Skrining procedura selekcija i uvodni intervju kandidata	1 sat	2 sesije	4 sata
Lična terapija u PD grupi tokom dve godine kontinuirano	3,3 sata	82 sesije	270* sati
Teorija i metodologija – jednodnevni seminari	10 sati	12 seminara	120 sati
Mentorski rad, priprema seminara	2 sata	12 sesija	24 sata
Feedback sastanak	2 sata	1 sesija	2 sata
Sati osnovnog kursa			420 sata

*precizan broj sati lične terapije u PD grupi je 270,6 za potrebe tabelarnog prikaza zaokruženo na 270 sati

KLINIČKI KURS

Edukativni deo: tokom 3 godine
 Lična terapija – tokom minimum 2,5 godine kontinuirano

<i>Vrsta aktivnosti</i>	<i>Trajanje pojedinačnih sesija/seminara</i>	<i>Broj sesija / dana / seminara</i>	<i>Broj terapijskih sati</i>
Lična terapija u PD grupi tokom minimum dve ipo godine kontinuirano	3,3 sata	100 sesija	330 sati
Teorija i metodologija seminari sa direktnom supervizijom - dvodnevni seminari	20 sati	24 seminara	480 sati

Mentorski rad, priprema seminara	2 sata	24 seminara	48 sati
Feedback sastanak	2 sata	3 sesije	6 sati
Klinički rad sa klijentima pod supervizijom		kontinuirano	300 sati
Supervizija		kontinuirano	150 sati
Priprema završnog ispita kroz mentorski rad, odbrana teze i ispit			20 sati
Među zbir sati			1334

DODATNI SATI			
su obavezni sati edukacije za klinički nivo koji se mogu ostvariti tokom celokupnog trajanja edukacije (tokom osnovnog i/ili kliničkog kursa)			
Lična individualna terapija			40 sati
Edukativne radionice kod domaćih i međunarodnih psihodramskih trenera/ica ili drugih modaliteta			50 sati
Među zbir sati			90
UKUPNI SATI EDUKACIJE			
1844			

Svi sati edukacije su “direktani sati” koji se ostvaruju u direktnom kontaktu/prisustvu terapeuta, trenera ili supervizora.

Sati koje edukant/kinja ostvaruje samostalno kroz učenje, samostalno pripremanje seminarskih radova, pisanje eseja, čitanje literature nisu uračunati u ukupne sate prikazane u ovom program i mogu se dodatno računati u ukupan broj sati.

OPIS ELEMENATA EDUKACIJE

Skrining procedura i prijem edukanata na edukaciju

Pre dogovora o skriningu za edukaciju iz psihodrame potrebno je da zainteresovana osoba pošalje motivaciono pismo i CV, na email adresu Instituta za psihodramu (IP) ili na adresu edukatora/ki IP-a. Na edukaciju mogu da se prijave zainteresovane osobe sa završenom višom školom ili fakultetom kao i osobe koje su na završnim godinama više škole ili fakulteta.

Skrining se obavlja sa kandidatima pre početka edukacije. Skrining se sastoji od minimum dva klinička strukturisana intervjua koja obavljaju dvoje edukatora/ki IP. Po potrebi, može se u okviru skrining procedure organizovati i skrining prihodamski seminar kao dodatna forma procene uz skrining intervjue.

Tokom skrininga za edukaciju popunjava se skrining dokumentacija. Dokumentacija, mišljenje i preporuka prosledjuje se Edukativnom odboru IP-a. Mišljenje treba da sadrži procenu o spremnosti kandidata/kinje za edukacije kao i preporuku da se kandidat/kinja prima (ili ne prima) na edukaciju iz psihodrame.

Skrining za terapijsku grupu obavlja terapeut/kinja za čiju grupu se kandidat/kinja priprema, kroz detaljan inicijalni intervju prema potrebi i okolnostima. Terapeut/kinja može da bude istovremeno i edukator/kinja koji/a je obavio/la edukativni skrining. Dokumentacija se čuva u jedinstvenom registru edukanata, i redovno se ažurira. Dokumentacija je poverljiva i može se koristiti jedino za potrebe edukativnog procesa u okviru IP-a. Dokumentaciju vodi i ažurira osoba koja je član/ica IP i koja je zadužena da se određeno vreme bavi organizacijom edukacije, (može da bude edukator/ka u preiodu kada je zaduzena za vođenje edukativne grupe).

Lična terapija u psihodramskoj grupi

Predstavlja lični terapijski rad edukanta/kinje u grupnom setingu, prema metodu psihodramske psihoterapije. Lični terapijski rad edukanta/kinje u grupi odvija se u okviru pravila o poverljivosti. Terapeut/kinja može na zahtev ili uz saglasnost edukanta/kinje dostaviti Edukativnom odboru IP-a, izveštaj koji sme sadržati isključivo podatke o broju ostvarenih sati terapije i vremenskom okviru u kome su sati ostvareni.

Broj sati lične terapije je 600 (minimum). Sati lične terapije su raspoređeni u četiri ipo godine u kontinuitetu. Svako odstupanje kontinuiteta treba da ima opravdanje i da bude regulisano specifičnim planom nadoknade u svakom pojedinačnom slučaju.

Pravilo IP-a je da grupa u kojoj edukant/kinja stiče sate lične terapije, (propisane programom), mora da bude organizovana i vođena od strane diplomiranog/e psihodramskog/e psihoterapeuta/kinje koji/a je član/ica IP-a. Od ovog pravila moguće je načiniti izuzetak ukoliko u mestu stanovanja edukanta/kinje ili na prihvatljivoj udaljenosti ne postoji terapijska psihodramska grupa koju vodi terapeut/kinja član/ica IP-a. U tom slučaju Edukativni odbor IP-a može prihvatiti da se lični terapijski rad odvija u grupi koju vodi psihodramski terapeut/kinja koja nije član/ica IP-a. Potrebno je da je terapeut/kinja edukovana u okviru klasične egzistencijalističke psihodrame a u skladu sa standardima Federacije Evropskih Psihodramskih Trening Organizacija (FEPTO), da pripada relevantnim stručnim udruženjima u oblasti psihoterapije (gde najmanje jedno udruženje kome pripada mora posedovati obavezujući etički kodeks u oblasti psihoterapija) i da po mogućnosti poseduje *Evropski sertifikat za psihoterapiju*. Edukativni odbor donosi odluku o prihvatanju (neprihvatanju) da se lični terapijski rad edukanta/kinje odvija u PD grupi koju ne vodi član/ica IP u svakom pojedinačnom slučaju.

Teorija i metodologija, seminari sa direktnom supervizijom

Teorija i metodologija je organizovana kroz jednodnevne i dvodnevne teorijsko-metodološke seminare kontinuirano tokom cele edukacije.

Teorijsko-metodološki seminari su interaktivnog karatera i sastoje se od teorijskih predavanja i prezentacija, pregleda literature kao i od metodoloških vežbi i objašnjenja. U okviru kliničkog kursa teorijsko-metodološki seminari sadže i direktnu superviziju psihodramskog rada edukanta u edukativnoj grupi.

Teorijska predavanja su određena nastavnim planom i programom IP-a koji je usklađen sa trening standardima Evropske asocijacije za psihoterapiju (EAP) i Federacije Evropskih Psihodramskih Trening Organizacija. Nastavni plan i program sadži 7 teorijskih oblasti koje obrađuju teorije ljudskog razvoja, teorije promene, teorije procene, kurativne faktore i psihoterapijske intervencije, psihopatologiju, istorijat i razvoj psihoterapijskih škola, etiku i razumevanje socijalnih i kulturoloških fenomena značajnih za psihoterapijski proces. Teorijska predavanja imaju za cilj da prenesu svobuhvatna znanja psihodramske teorije iz pomenutih oblasti kao i relevantna znanja iz drugih psihoterapijskih modaliteta i povezanih naučnih disciplina (razvojna psihologija, socijalna psihijatrija, psihodijagnostika i dr.)

Predavanja pripremaju edukatori/ke. U poslednjoj godini edukacije uz podršku i nadzor mentora/ke predavanja pripremaju i edukanti/kinje. Litaratura i radni materijal koji se koristi za pripremu predavanja je predviđen nastavnim planom i programom i on predstavlja osnovni okvir teorijskih predmeta koji se mora ispuniti. Programom je, za svaku temu, predviđena obavezna literatura kao i preporučena literatura koja omogućava produbljivanje znanja. Tokom pripreme edukatori imaju mogućnost da pored obaveznih materijala predlože dodatne materijale za

određenu temu. Nastavni program IP-a se redovno revidira sa ciljem stalnog unapređenja i praćenja savremenih dostignuća u oblasti psihodrame i psihoterapije.

Metodologija – predstavlja vežbanje tehnika psihodrame sa težištem na praktičnoj primeni teorijskih znanja i sticanju veština za sprovođenje psihodramske psihoterapije. Za svaku godinu plan metodoloških vežbi predviđa postupno i sistematsko vežbanje i ovladavanje psihodramskim tehnikama. Vežbe su praćene instrukcijama i objašnjenjima o postupcima u vođenju psihodramske grupe, psihodramske akcije: objašnjenjima koja se tiče razumevanja psihodinamike klijenta, psihodramskih intervencija i ciljeva tretmana kao i filozofije psihodrame i psihoterapije generalno.

Direktna supervizija* - podrazumeva dalje razvijanje veština kroz vežbanje metoda psihodrame koje se sprovodi u edukativnoj grupi, gde edukanti osmišljavaju i vode kraće i duže psihodramske radove drugim edukantima. Edukator/ka sprovodi direktnu superviziju kroz direktno praćenje rada, vođenje zapisnika o radu, direktnog učestvovanja i intervenisanja kada je potrebno, vođenja diskusije i davanja detaljne povratne informacije i preporuka posle završenog rada. Direktna supervizija ima cilj da edukanti/kinje steknu visok stepen veštine u primeni psihodramski tehnika, da razumeju suštinu psihodramskog terapijskog postupka kroz lični angažman i ovladaju psihodramskim metodom.

Mentorski rad i priprema seminara

Mentorski rad predstavlja zajedničku aktivnost edukanata/kinja i edukatora/ki. Obaveza edukatora/ke – mentora/ke je da na određenu temu predloži literaturu, pomogne edukantima/kinjama da savladaju sadržaje i pregleda seminarske radove. Obaveza edukanta/kinje je da se u skladu sa predloženom literaturom priprema za sva teorijska predavanja, kao i da piše seminarske radove. U situacijama kada je edukant/kinja sprečen/a da prisustvuje predavanju, neohodno je da predavanje nadoknadi pripremom i pisanjem teorijskog seminarskog rada, (u skladu sa pravilima o nadoknadi IP-a), a uz mentorsku pomoć edukatora/ke koji/a je držala seminar koji se nadoknađuje.

Supervizija

Supervizijom se edukanti obavezuju i podržavaju da samostalno vode psihodramske radove, i da osnivaju i vode psihodramske terapijske grupe kao i individualnu psihodramu. Supervizija predstavlja važan edukativni element u procesu edukacije jer najdirektnije razvija kompetencije za sprovođenje psihodramske psihoterapije i nezavisnost u radu edukanata/kinja. Takođe, kroz supervizijski proces svi postupci u radu edukanata/kinja su nadgledani čime se ostvaruje bezbednost u radu i mogućnost učenja kada postoje dileme i nejasnoće.

Spoljna supervizija

Podrazumeva da edukant koji samostalno vodi terapijske psihodramske grupe i individualnu psihodramu kontinuirano pohađa *spoljnu* superviziju sa odabranim supervizorima/kama IP-a. Minimalan broj sati *spoljne* supervizije je 90. Edukant/kinja priprema detaljan pisani protokol za svaku održanu sesiju i protokol dostavlja supervizoru/ki u dogovorenom roku pre supervizijske

seanse. Obaveze i zadaci supervizora/ke su: detaljna analiza materijala/protokola koji je priložen za superviziju uz aktivno učešće edukanta/kinje, davanje povratne informacije o radu edukanta/kinje, pružanje objašnjenja, instrukcija i preporuka za dalji rad, prikupljanje supervizijske dokumentacije, vođenje evidencije o broju ostvarenih supervizijskih sati, povratna informacija o radu i kratko izveštavanje o toku supervizije za potrebe protokola o edukantima/kinjama, kao i pisanje preporuke za psihodramski ispit.

Direktna supervizija* - opisana na prethodnoj strani

Klinički rad sa klijentima pod supervizijom

U toku edukacije edukanti/kinje su obavezni da realizuju minimum 300 sati psihoterapijskog rada sa klijentima.

Klinički rad sa klijentima pod supervizijom može da podrazumeva:

- individualni psihodramski rad sa klijentima;
- psihodramske radionice;
- psihodramski terapijski rad u grupi koji je konačan i obavezan cilj prethodne dve aktivnosti.

Uz klinički rad sa klijentima obavezna je kontinuirana spoljna supervizija. Edukant/kinja može početi sa kliničkim radom uz superviziju najranije u trećoj godini edukacije. Izuzetno je moguće odobriti edukantu/kinji da započne sa kliničkim radom pre treće godine ukoliko Edukativni odbor, a na zahtev edukanta/kinje, utvrdi da edukant/kinja poseduje relevantno kliničko obrazovanje i značajno prethodno kliničko iskustvo u psihoterapijskom radu kao i da je u dovoljnoj meri ovladala/o tehnikama i metodologijom psihodrame. Edukativni odbor odlučuje pojedinačno o svakom ovakvom zahtevu.

Individualna lična terapija

Podrazumeva lično terapijsko iskustvo kroz koje prolaze edukanti, u individualnom setingu u okviru kojeg se primenjuje tehnika individualne psihodrame sa sertifikovanim psihoterapeutom/kinjom IP-a. Broj obaveznih sati individualne psihodrame je 40. Ovi sati mogu se ostvariti u bilo kom periodu tokom trajanja edukativnog procesa.

Lični terapijski rad edukantata u individualnoj psihodrami odvija se u okviru pravila o poverljivosti. Terapeut/kinja može na zahtev ili uz saglasnost edukanta/kinje dostaviti Edukativnom odboru IP-a, izveštaj koji sme sadržati isključivo podatke o broju ostvarenih sati terapije i vremenskom okviru u kome su sati ostvareni.

Edukativne radionice kod domaćih i međunarodnih psihodramskih trenera/ica

U periodu trajanja edukacije edukant/kinja je obavezna da pohađa domaće i međunarodne psihoterapijske radionice/seminare koje će obogatiti iskustvo i unaprediti znanje. O tome treba da postoje pismeni dokazi, (sertifikati i potvrde.) Obavezni sati ovih radionica je 50.

Procena i evaluacija znanja i veština

Procena i evaluacija stečenih znanja i veština edukanata/kinja odvija se kontinuirano tokom cele edukacije i to kroz:

- procenu redovnosti dolazaka, stepena aktivnog učešća na teorijsko metodološkim seminarima i pripremljenosti edukanata/kinja za seminare,
- evaluaciju obaveznih seminarskih radova edukanata/kinja,
- redovne testove znanja,
- procenu usvojenih veština na metodološkim vežbama i u vođenju psihodramskih radova pod direktnom supervizijom,
- procenu usvojenih znanja i veština od strane spoljnog supervizora/ke koji/a prati klinički rad edukanta/kinje van edukativne grupe,
- završni ispit

Priprema završnog ispita kroz mentorski rad, odbrana teze i ispit

Pravo da polaže završni ispit kandidat/kinja stiče kada ispuni sve navedene uslove predviđene planom i programom edukacije o čemu brine mentor-edukator. Završni ispit se polaže u edukativnoj grupi ili grupi koja se okupila za tu svrhu a čine je edukanti/kinje iz psihodrame.

Završni ispit podrazumeva teorijski deo i prakticni deo.

Teorijski deo se sastoji od pisanja i odbrane dva završna rada i dostavljanje članovima komisije najmanje tri nedelje pre ispita:

Završni radovi obrađuju dve oblasti:

- Lično iskustvo u psihodrami – lični razvoj i psihodramska psihoterapija. (Minimum 5 strana teksta, word 12)
- Teorijski ili istraživački rad – iz oblasti teorije/prakse psihodrame – po izboru kandidata. (Minimum 10 strana teksta, word 12)

Teorijski deo podrazumeva i deo praktičnog ispita na kome članovi/nice komisije postavljaju teorijska pitanja kandidatu/kinju (najznačanija opšta pitanja i pitanja koja poizilaze iz načina vođenja seanse od strane kandidata/kinje)

Praktični deo podrazumeva vođenje celokupne psihodramske seanse (zagrevanje, psihodrama, šering) i odbranu vođenja seanse.

Detaljna procedura završnog ispita navedena je u PRILOGU 1.

Polaganjem ispita edukant/kinja završava edukaciju i stiče zvanje **psihodramskog psihoterapeuta/kinje** a Institut za psihodramu obezbeđuje sertifikat-diplomu. Nakon položenog ispita psihodramski psihoterapeut/kinja može aplicirati za *Evropski sertifikat za psihoterapiju* (ECP) koji izdaje *Evropska asocijacija za psihoterapiju* (EAP) po direktnoj proceduri obzirom da je IP akreditovan od strane EAP kao *Akreditovan evropski psihoterapijski trening institut* (EAPTI).

Etička pitanja

Klinički rad edukanta/kinja sa klijentima, lični radovi edukanata u okviru metodoloških vezbi, lična terapija edukanata u grupnom i individualnom setingu, moraju biti organizovani u skladu sa etičkim principima koje IP zastupa a reguliše etički kodeks IP-a, a koji predviđaju zaštitu podataka o klijentima, poverljivost u radu sa klijentima, profesionalnost u radu, dobronamernost i poštovanje ljudskih prava i sloboda.

Prilozi:

PRILOG – ISPITNA PROCEDURA

**PRILOG
ISPITNA PROCEDURA I AGEDNA**

Kandidat/kinja za polaganje ispita : _____

Ispit je zakazan: _____

Eduktor/ka: _____

Terapeut/kinja: _____

Članovi/ce komisije:

1. _____, edukator/ka IP
2. _____, edukator/ka IP
3. _____, spoljni/a član/ica komisije

Obaveze koje ima edukant/kinja:

- Pisanje završnih radova i dostavljanje članovima komisije najmanje tri nedelje pre ispita:
 1. Lično iskustvo u psihodrami – lični razvoj i psihodramska psihoterapija, Minimum 5 strana teksta, word 12
 2. Stručni rad – iz okvira teorije psihodrame – po izboru kandidata. Minimum 10 strana teksta, word 12
- Prisustvo na ispitu, poštovanje satnice, vođenje celokupne psihodramske seanse (zagrevanje, psihodrama, šering) i odbrana vođenja; odbrana seminarskog teorijskog rada

Obaveza edukatora/ke kandidata/kinje:

- Koordinira formiranje ispitne komisije i komunikaciju među svim akterima do ispita, organizuje ispit (zakazuje mesto i vreme, obaveštava članove/nice IP i edukante/kinje o ispitu)
- Dostavlja preporuku za edukanta/kinju za polaganje ispita članovima komisije, najmanje nedelju dana pre ispita;

Obaveze koje imaju članovi/nice komisije:

- Potvrđivanje prisustva;
- U slučaju iznenadne sprečenosti člana/nice komisije da dođe na ispit - obaveštavanje IP-a o tome, koordinacija oko eventualne zamene za mesto člana/nice komisije;
- Određivanje predsednika/ce komisije, koji/a će sačiniti zapisnik o ispitu (u koordinaciji sa ostalim članovima/cama komisije)

- Arhiviranje zapisnika;

Učesnici/de grupe – edukanti/kinje i članovi/nice IP:

- Najavljeno prisustvo
- Poštovanje satnice;

PRIMER Plana rada za završni ispit - predlog agende:	
10:45 – 11:00	Okupljanje učesnika
11:00 – 13:30	Vođenje psihodrame – ispit
	Elementi rada:
	Zagrevanje
	Psihodramski rad
	Šering – deljenje osećanja u grupi
13:30 – 14:00	Priprema odbrane - od strane kandidata/kinje
	Razmena unutar komisije
14:00 – 14:45	Obrana rada u grupi i pred komisijom
	Pitanja komisije
14:45 – 15:00	Većanje komisije, donošenje odluke
	Predsednik/ica komisije saopštava odluku kandidatu/kinji u grupi